

Dosarul nr. 2ra-2015/19

Instanța de fond: Judecătoria Strășeni, sediul Central – S. Slobodzean
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, I. Țurcan, L. Prutean

ÎNCHEIERE

20 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe Acțiuni „Moldasig”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Moldasig” împotriva Nadejdei Grosu cu privire la încasarea prejudiciului în ordine de regres și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din data de 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, s-a menținut hotărârea din data de 06 decembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central,

constată:

La 05 aprilie 2018 Societatea pe Acțiuni „Moldasig” (în continuare SA „Moldasig”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nadejdei Grosu, prin care a solicitat încasarea prejudiciului în ordine de regres în mărime de 107 867 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată societatea reclamantă a indicat că în rezultatul accidentului produs la 24 noiembrie 2016 în mun. Chișinău a fost deteriorat autoturismul de model „Mercedes-Benz” GL 350 cu numărul de înmatriculare xxxxx, la volanul căruia se afla Igor Borziac. Conform contractului de asigurare nr. ACA/16 455 din 01 aprilie 2016, SA „Maib-Leasing” a asigurat la SA „Moldasig” autoturismul nominalizat conform condițiilor speciale de asigurare facultativă a mijloacelor de transport Auto-Casco.

La 25 noiembrie 2016 persoana păgubită Igor Borziac a depus în adresa companiei de asigurări o cerere de despăgubire, în rezultatul căreia SA „Moldasig” a deschis dosarul de daune nr. D/ Casco/16-1268. În cadrul examinării dosarului de daune s-a stabilit că la data de 24 noiembrie 2016, aproximativ la ora 23:00, Igor Borziac,

conducând mijlocul de transport asigurat pe traseul M-2, Chișinău – Orhei, din direcția localității Cricova spre Măgdăcești, a tamponat pietonul Nadejda Grosu. Cazul a fost investigat de organul de urmărire penală. Prin ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 16 decembrie 2016, s-a constatat că accidentul a fost provocat de pietonul Nadejda Grosu, care aflându-se în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, contrar prevederilor Regulamentului circulației rutiere și Legii privind siguranța traficului rutier, pe timp de noapte și în condiții de vizibilitate redusă, fără să se asigure, a ieșit pe carosabil, fiind tamponată de autoturismul de model „Mercedes-Benz” GL 350 cu numărul de înmatriculare xxxxx.

SA „Moldasig” a menționat că potrivit materialelor acumulate în cadrul investigării producerii accidentului, vinovat de încălcarea Regulamentului circulației rutiere și de cauzarea pagubei automobilului Mercedes-Benz GL 350 cu număr de înmatriculare xxxxx a fost recunoscut pietonul Nadejda Grosu, iar potrivit devizului de calcul întocmit de specialistul companiei de asigurări suma prejudiciului material cauzat mijlocului de transport sus menționat constituie 107 867 lei.

Compania de asigurări a relatat că în baza contractului de asigurare și a ordinului Directorului general nr. 262-02 din 24 martie 2017 SA „Moldasig” a achitat despăgubirea de asigurare în mărime de 107 867 lei beneficiarului despăgubirii de asigurare.

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă la 01 august 2017 a expediat în adresa Nadejdei Grosu pretenția nr. 2779 cu propunerea achitării benevole a prejudiciului material în sumă de 107 867 lei, însă aceasta a rămas fără răspuns.

Prin hotărârea din data de 06 decembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Moldasig” împotriva Nadejdei Grosu cu privire la încasarea prejudiciului în ordine de regres. (f.d.64, 69-75)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 16 aprilie 2019 a respins apelul declarat de către SA „Moldasig”, a menținut hotărârea din data de 06 decembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central. (f.d. 101,102-109)

În motivarea soluțiilor sale instanțele de judecată au reținut că pentru repararea prejudiciului patrimonial, prin prisma art. 1398 și 1415 din Codul Civil (în redacția de până la 01 martie 2019) SA „Moldasig” urma să demonstreze vinovăția Nadejdei Grosu în comiterea accidentului rutier produs la 24 noiembrie 2016, ori la materialele dosarului lipsește o hotărâre a organelor abilitate, prin care să fie stabilită vinovăția Nadejdei Grosu.

Instanțele de judecată nu au reținut ca probă raportul privind propunerea de neîncepere a urmăririi penale din 09 decembrie 2016, în care este indicat că vinovat de comiterea accidentului rutier este pietonul Nadejda Grosu, care aflându-se în stare de ebrietate cu grad avansat, contrar prevederilor art. 113, alin. (4) și (5) din RCR, pe timp de noapte, pe traseul neiluminat și ceață, fără a purta haine fluorescente reflectorizante, se deplasa pe partea carosabilă, pe mijloc, la întâmpinarea automobilului „Mercedes GL” cu număr de înmatriculare xxxxx, motiv, din care șoferul automobilului nu a avut posibilitate tehnică de a evita tamponarea cu aceasta, or din conținutul acestui înscris

nu rezultă vinovăția Nadejdei Grosu. Mai mult, s-a stabilit că în cadrul procesului penal Nadejda Grosu a avut calitatea procesuală și a fost audiată ca parte vătămată.

De asemenea, instanțele de judecată au constatat că SA „Moldasig” nu a respectat prevederile art. 22, alin. (12¹) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, ori nu a invitat la procesul de constatare a pagubelor persoana vinovată de producerea accidentului pentru a-i oferi posibilitatea de a se expune dacă prejudiciile constatate de asigurătorul de bunuri coincid cu cele produse în accidentul în care a fost implicată.

Astfel, instanțele de judecată au concluzionat ca fiind neîntemeiată și urmează a fi respinsă petenția SA „Moldasig” cu privire la repararea prejudiciului în ordine de regres, ca consecință și pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată urmează a fi respinsă, ori prin prisma art. 94 din Codul de procedură civilă instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Împotriva deciziei instanței de apel, la 19 august 2019 a depus recurs SA „Moldasig”, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului societatea recurentă a indicat că instanța de apel a interpretat eronat legea, ori în temeiul art. 1415, alin. (1), art. 1329, alin. (1) și art. 1398, alin. (1) din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019) raportat la materialul probator administrat acțiunea urma să fie admisă dat fiind faptul că vinovăția Nadejdei Grosu a fost demonstrată.

SA „Moldasig” a menționat că antrenarea răspunderii civile delictuale este condiționată de existența unui prejudiciu, a raportului de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu, precum și vinovăția celui care a cauzat prejudiciul, constând din intenția, neglijența sau imprudența cu care a acționat.

Astfel, societatea recurentă a susținut că faptul neatragerii Nadejdei Grosu la răspundere nu o exonerează de repararea prejudiciului în urma accidentului rutier, ori acesta s-a produs din vinovăția pietonului, care contrar prevederilor art. 113, alin. (4) și (5) din RCR, pe timp de noapte, pe traseul neiluminat și ceață, fără a purta haine fluorescente reflectorizante, se deplasa pe partea carosabilă, pe mijloc, la întâmpinarea automobilului „Mercedes GL” cu număr de înmatriculare xxxxx.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 16 aprilie 2019, a fost publicată pe portalul național al instanțelor de judecată la 15 mai 2019, expediată în adresa participanților la proces la 16 mai 2019. Confirmare privind recepționarea copiei deciziei de către societatea recurentă la materialele dosarului lipsește.

În aceste circumstanțe recursul declarat de către SA „Moldasig” la 19 august 2019, se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către SA „Moldasig” este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că SA „Moldasig” a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) al Codului de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) al Codului de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către SA „Moldasig” asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de recurenteii nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă SA „Moldasig”, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SA „Moldasig” inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) ale Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Societatea pa Acțiuni „Moldasig”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas